

เทศน์เช้า วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

มาฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรม เราไม่ต้องการฟืนต้องการไฟ

หลวงตาท่านสอน ที่ไหนมีฟืนมีไฟเราต้องชักฟืนออก ถ้าไฟมันจะลุกโชติช่วงนะ เราดึงฟืนออกๆ

ธรรมทั้งหลายมันมาแต่เหตุ มันต้องมีเหตุมันถึงได้เกิดวิกฤตการณ์ขึ้นมา เห็นไหม ตอนนี้ภัยแล้งๆ ข้าวเหนียวแพงมาก เวลาข้าวเหนียวแพงมากขึ้นมา ทุกคนดิ้นรนไ้ แต่ทางรัฐบาลเขามาบอก อีก ๒ เดือนเท่านั้นแหละ ข้าวใหม่มันก็ออกแล้ว อีก ๒ เดือน อีก ๒ เดือน

แต่พวกเราพอเจอสิ่งใดแล้วตื่น เราตื่น เราตกใจ มันก็เป็นเหยื่อเขาไปทั้งนั้นไ้ อีก ๒ เดือนข้าวใหม่มันก็ออกแล้ว มันจะเกิดภัยพิบัติ มันเกิดภัยแล้งขึ้นมามันก็เรื่องธรรมชาติ เราเกิดมาเราต้องเจอสภาวะทางโลกๆ

นี่ไ้ เวลามงคลชีวิตๆ มงคลชีวิต ๓๘ ประการ เกิดในครอบครัวอันเป็นสัมมาทิฐิ มีพ่อมีแม่ที่เป็นพระอรหันต์ของลูก เกิดในประเทศอันสมควร เวลาเกิดต่างๆ ขึ้นมา เราเป็นคนดีๆ ไ้ อเสวนา จ พาลานํ ปณฺหิตานญฺจ เสวนา เราจะไม่คบคนพาล คนพาลมันพาไปทางหยาบข้าว ข้าวทั้งลิ้น เราจะคบบัณฑิตๆ แล้วเวลาบัณฑิตขึ้นมามันก็ดัดจริตว่ากูเป็นบัณฑิตไ้ แต่มันก็ซ่อนความเป็นพาลไว้ในหัวใจนั้นไ้ เราไม่รู้ว่ใครเป็นบัณฑิตจริง บัณฑิตแท้ไ้

ฉะนั้นถึงบอกว่า ศีลจะรู้ได้ต่อเมื่อเราอยู่ด้วยกัน ศีลจะรู้ได้ต่อเมื่ออยู่ด้วยกันเลย ๕ ปี ๑๐ ปีมันเห็นหมดนะ จริงหรือเท็จ

ธรรม ธรรมเราจะรู้ตอนพูดออกมา คนโง่หรือคนฉลาด เวลาคำพูดนั้นนะ พูดพูดออกมา มันมีแต่ความโง่ๆ ออกไปไ้ ถ้าความฉลาด ฉลาดภายนอก ฉลาดภายใน แล้วเรื่องของโลก เรื่อง

ของธรรม เรื่องของโลกก็เรื่องความเป็นอยู่นี้ไง สภาวะแวดล้อมนี้ไง สิ่งที่ว่าเกิดภัยพิบัตินี้ไง เกิดภัยพิบัติ เราก็ช่วยเหลือเจือจานกันมาไง ช่วยเหลือเจือจานกันมา เห็นไหม

ดูสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดในประเทศอันสมควรๆ ไง เราเกิดในประเทศที่อุดมสมบูรณ์นะ แต่เพราะอะไร เพราะเราหน้าไหว้หลังหลอกกันไง ทำให้สภาวะแวดล้อมเสียหายไปหมดไง ดูสิ ดินมีแต่สารพิษทั้งนั้นนะ ก็ด้วยความดัดจริตนั้นไง ของดีๆ ทั้งนั้นนะไม่รู้จักรักษา ไม่รู้จักประหยัดมัธยัสถ์

นี่ไง เขาเกิดในประเทศที่แห้งแล้ง เขาพยายามชวนชวายนกัน เขาทำของเขาขึ้นมา พืชพันธุ์ธัญญาหารของเขาปราศจากสารพิษไง

แต่ของเราขี้เกียจขี้คร้าน ทำอะไรก็ไม่เป็นจริงเป็นจัง ถ้าเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เกิดในประเทศอันสมควรแล้วไม่รู้ว่าจะอยู่ในประเทศอันสมควรด้วย เกิดในประเทศอันสมควรแล้วมันควรจะภูมิใจ เวลาใครเขามาเห็นเมืองไทย โอ้โฮ! เขาตื่นตื่นนะ เมล็ดพันธุ์โยนไปเถอะ มันเกิดทั้งนั้นนะ มันอุดมสมบูรณ์ไปทั้งหมด แต่เพราะอะไร เพราะดัดจริต เพราะไม่ขยันหมั่นเพียรไง ก็บอกว่าฉันคนดีๆ ฉันทำสมาธิอาชีวะ ฉันขยันแข็งแรงตลอดเลย แต่ฉันก็โดนเขาขูดรีด

เรื่องความเสมอภาค ความเสมอภาคนะ ถ้ามันเป็นธรรมๆ นะ คำว่า “เป็นธรรม” นะ เราอย่าไปยุไปแหะไปแตกแยก คนเราเกิดมามีเวรมีกรรมทั้งสิ้น คำว่า “มีเวรมีกรรมทั้งสิ้น” เขาพอใจของเขาไง

เวลาคนพอใจๆ นะ เราเห็นได้เดือนเวลาออกมาจากฤดูหนาว เราสงสารมันนะ เราอยากจับได้เดือนยัดเข้าไปในดินเลย มันไม่ไปหรอก มันขึ้นมาตาย มันหมดอายุขัยของมันไง ธรรมชาติของมันไง

เวลาธรรมชาติของมัน มันพอใจของมันนะ เวลาหน้าหนาวได้เดือนมันผุดขึ้นมานะ มันตายเกลื่อนหมดเลย นั่นธรรมชาติของสัตว์

คนมีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก คนที่มีกิเลสในหัวใจมันติดมันดินนั่นนะ ฉะนั้น ถ้ามันมีสติปัญญา เรามาวัดมาวากัน ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อหัวใจของเราไง ฟังธรรมเพื่อหัวใจของเรานะ

สังฆกรรมๆ สังฆกรรมเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ของเรา เราฟังสังฆกรรมแล้วเราพยายามจะตีความให้เป็นความเห็นของเรา เราพยายามรีดให้มันเป็นอุดมการณ์ของเรา มันไม่จริงทั้งสิ้น มันไม่จริงหรอก

ท่าน ศील ภาวนา

ท่าน ศील ภาวนา การเสียสละของเรา เห็นไหม การเสียสละของเรา ถ้ามันเป็นบัณฑิตนะ ทำบุญทิ้งเหวๆ ยิ่งทำทิ้งเหวที่ไม่ต้องการสิ่งใดมันเลอเลิศ แล้วคนเขาชื่นชมกลับหลังนะ เขาชื่นชม

แต่เวลาทำสิ่งใดแล้วต้องให้คนนับหน้าถือตา ให้คนคนคอยชูป้าย จะทำอะไรก็ต้องเขียนตัวประกาศใหญ่ๆ นั่นนะ ‘พระสงฆ์ทำบุญมหาศาล’

พระสงฆ์กำลังจะตาย เพราะอะไร เพราะว่าไอ้ทำบุญมหาศาลมันจะเป็นห่วงคลั่งคลั่งดิ่งลงไปนั่นนะ แต่ถ้าพระสงฆ์โยนทิ้ง โยนทิ้ง โยนทิ้งนะ ทำบุญทิ้งเหวๆ แต่คนจะทำสิ่งนี้ได้มันก็ต้องจิตใจที่เป็นธรรมๆ ขึ้นมา ต้องฝึกฝน เห็นไหม การฝึกฝนของเรา

เราปากกัดตีนถีบนะ เราหาสิ่งใดมาด้วยน้ำพักน้ำแรงของเราแล้วเราจะเสียสละของเรา แต่เสียสละของเรา เราเสียสละของเรา คุณสิ เวลาคนทุกข์คนจนขึ้นมา อายเขา ทำแล้วเราไม่เสมอภาคเขา เขาทำบุญด้วยวัตถุทานที่ยิ่งใหญ่

ไฉนมันก็บุญกุศลของเขา ถ้าเป็นธรรมนะ

เมื่อก่อนนักการเมืองมันตั้งกลิ่น มันขูดรีดไป ไฉไฮ้! มีชื่อเสียง

มันน่าเกลียด เรามีอย่างไรเราทำของเราอย่างนั้น ถ้าเรามีของเรา เราทำของเราอย่างนั้นนะ เพื่อประโยชน์กับเราไง เพราะอะไร เพราะว่าพระพุทธศาสนาสอนให้เรียบง่าย

เวลาอยู่กับครูบาอาจารย์ของเรา อยู่ที่ไหนก็ได้ ขอให้มีความค้ำหัวเท่านั้นนะพออยู่ได้ เวลาพออยู่ได้ อยู่กระท่อมห้องหอที่ไหนก็อยู่ได้ ขอให้จิตใจมันรื่นเริงเถอะ ขอให้จิตใจเรามั่นอาจหาญเถอะ แล้วถ้าจิตใจมันรื่นเริงอาจหาญ มันอาจหาญด้วยอะไร ด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา

ถ้าด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา เวลาเกิดภัยพิบัติขึ้นมา ทุกคนเขาทุกชีวิตไปหมดเลย เราทรงตัวอยู่ได้ เราพยายามรักษาชีวิตของเราไว้ รักษาชีวิตของเราไว้ละ ภัยพิบัติเดี๋ยวมันก็ผ่านไป

แต่คนที่มันใช้วิฤตินั้นเพื่อโอกาสของเขา เขาแสวงหาของเขา เข่าบั่นกระแสของเขา นั้นเป็นเรื่องของคนเห็นแก่ผลประโยชน์

แต่คนที่เห็นเป็นธรรมๆ นะ เราไม่ต้องใช้สอยอย่างนี้ก็ได้ เราใช้สอยสิ่งอื่นทดแทนกันไปก่อน พอมันพ้นวิฤตินี้ไปแล้วมันก็จบแล้ว ทำไมเวลามันวิฤติขึ้นมา เรามีความจำเป็นเหลือเกิน เวลาของที่อุดมสมบูรณ์ขึ้นมานะ เราไม่เห็นความเป็นประโยชน์อะไรเลย เวลามันอุดมสมบูรณ์นะ เราปล่อยให้มันเน่าให้มันเสีย เวลามันขาดมันแคลนขึ้นมา จันจำเป็นๆ

เราจะจำเป็นขนาดไหน ไซ้ นี่ไง ถ้าคนมีสติมีปัญญานะ เราช่วยเหลือเกื้อกูลกันไง ถ้าเราช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เราไม่สร้างให้เราเป็นปัญหาสังคมไง มันเป็นความดีขึ้นมาหมด นี่ไง นี่สติปัญญา แล้วเราไม่เดือดร้อนด้วย

เห็นเขาเดือดร้อนกันนะ ดิ้นกันพรวดๆ เรายังยิ้มได้เลย เพราะอะไร เราใช้อย่างนี้ก็ได้ เราไปใช้อย่างอื่นแทนก็ได้ ถ้าอยากมีอยากเป็น เดี่ยวมันมีอุดมสมบูรณ์ขึ้นมา ไม่มีใครสนใจ ไม่มีใครมองเลย เราไปใช้ประโยชน์ตอนนั้น โอ้โฮ! มันมหาศาล ถ้าคนเป็น

เวลาธรรมะๆ ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมาแล้ว เห็นอะไรมันขาดแคลน เขายังดิ้นรน เราก็อยากจะลองกับเขาบ้าง เพราะมันขาดแคลน มันขาดแคลนก็...

โอ้! เวกกรรม

มันขาดแคลนอย่างไร ถ้ามีสติปัญญา เราใช้อย่างอื่นแทนได้ แล้วใช้อย่างอื่นแทนได้ ถ้าแทนได้เป็นชั่วครั้งชั่วคราว เดี่ยวมันก็อุดมสมบูรณ์ทั้งหมดนะ เห็นไหม อีก ๒ เดือน เวลาภัยพิบัติ ภัยพิบัติแต่ละปีๆ ไง

เวลาเขามองสังคมไทยนะ เขาบอกสังคมไทยเราจะช่วยเหลือเจือจานกัน เราต้องช่วยเหลือเจือจานให้เขาตั้งตัวของเขาได้ สิ่งใดที่เขาตั้งตัวของเขาได้เขาต้องพร้อม สิ่งที่มีพร้อมขึ้นมา ผู้นำที่มองการณ์ไกลไง

เราถึงบอกว่า เวลาอยู่กับครูบาอาจารย์ หลวงตา วัดป่าบ้านตาดสร้างผู้นำๆ ท่านจะให้พระคิด สิ่งใดถ้าพระคิด พระมีความดำริที่ดั่งามท่านจะชื่นชม แต่เวลาพระมันคิดไม่ได้นะ ท่านคอยจิ้ม คอยไซ คอยชี้ ท่านบอกอันนี้อันดับ ๒

แล้วไอ้พวกชี้เกี่ยจี้คร้านมันคอยหลบคอยหลีก ท่านบอกเวลาภักติกๆ ภักติกคือสิ่งที่เราบิณฑบาตมาแล้วทำกิจวัตร ภักติกมันก็เป็นงานอันหนึ่ง เวลาภักติกหัวสุมกันหมดเลย เวลาทำงานหายหัวไปหมด ไม่มีสักหัวหนึ่งเลย เห็นไหม นี่ไง มันก็บอกถึงเจตนา มันบอกถึงหัวใจ มันบอกถึงคุณธรรมในใจ

ถ้าคุณธรรมในใจนะ พุดถึงสิ่งที่ยิ่งใหญ่ เราทำสิ่งใดก็ได้ที่เป็นสาธารณประโยชน์ แล้วคนใช้สอยๆ ไร่ คุณสิ เวลาครูบาอาจารย์ท่านสร้างพิพิธภัณฑ์ๆ ท่านสร้างไว้ทำไม เวลาหลวงตาท่านสร้างพิพิธภัณฑ์หลวงปู่ฝั้นนะ ท่านบอกว่าราคามันสิบกกว่าล้าน สมัยนั้นนะ แต่ท่านบอกว่าหัวใจของคนที่มากราบแล้วมันชุ่มชื่นมันมีคุณค่ามากกว่า คุณค่าของสังคัม กระแสสังคัมที่มันไปในทางสัมมาทิฎฐิถูกต้องดั่งาม เห็นไหม

การปกครอง ประชาชนที่มีสามัคคีธรรม มีสิ่งที่ดีงาม มันน่ารื่นรมย์กว่า ไอ้เงินแค่นั้นมันของเล็กน้อย ถ้าของเล็กน้อยขึ้นมา นั่นท่านปิดทองหลังพระ ทำบุญทิ้งแห ไม่มีใครรู้

แต่เนื้เวลาทำกันโฆษณาแล้วโฆษณาแล้ว แหม! ให้ธรรมเป็นทาน ให้ธรรมเป็นทาน

ให้ธรรมเป็นทานก็ให้ความคิดที่ดีๆ ให้อุดมคติดีๆ ของเราเป็นทาน อย่าไปทำให้สังคัมขัดแย้ง อย่าไปเสนอสิ่งใดที่ไปเป็นปมปัญหา สิ่งใดที่มีปัญหา ชักพินออก ชักพินออก

หลวงตาท่านสอนประจำ ใครจะทำความชั่วเลวทรามขนาดไหนเรื่องของเขาอะ เราจะทำคุณงามความดีของเรา เราจะโดนโจมตีโดนตีโดนตำหนิขนาดไหน ชักพินออก ชักพินออก พินของเขาโยนทิ้งไป จุดไม่ติด จุดไม่ติด เราไม่มีพินไม่มีไฟมาเผาผลาญเราไง นี่ถ้ามันเป็นจริง ครูบาอาจารย์ท่านที่เป็นจริงๆ เป็นธรรม

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันประเสริฐ แล้วประเสริฐ มันเป็นที่ปฏิญมานะ ธรรมทางโลกๆ ศีล สมภาิ ปัญญา อนุปพิกถา

คนที่ไม่สนใจสิ่งใดเลย เกิดมาเป็นมนุษย์แล้วไม่สนใจใดๆ ทั้งสิ้น หาแต่เลี้ยงปากเลี้ยงท้องก็ยังไม่เท่ากับจุณเจือในท้องของตน ยังดิ้นรนๆ อยู่อย่างนั้นนะ

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ให้รู้จักหัดเสียสละ หัดเสียสละทำทานๆ อนุปปิพิกถา ให้ทำทาน ทำทานอะไร

เห็นภิกษุเดินมานะ คนที่จิตใจเป็นธรรมเห็นพระบิณฑบาตมันก็ชื่นใจนะ เข้าขึ้นมาทำบุญตักบาตร สังคม พระกลับไปวัดเป็นผู้ที่ค้นคว้าหาทางวิชาการ เพราะสมัยโบราณการศึกษาทั้งหมดอยู่ที่วัด วัดเป็นที่อบอุ่น เป็นจุดศูนย์กลางของสังคม ใครจะโกนจุก ใครจะทำวันเกิดอะไร พระทั้งนั้น

นี่ไง ศูนย์กลางของสังคม เข้าขึ้นมา มาตักบาตรทำบุญ แล้วพระก็ไปพยายามแสวงหาสิ่งจะความจริงใจของตน เราก็ทำหน้าที่การงานของเราไป สังคมถ้ามันมีความสุขขึ้นมาสิ่งที่ดีงามๆ มันดีงามตรงนี้ไง

ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อหัวใจของเรา แล้วใครมันจะยุใครมันจะแห่ ใครจะทิ่มใครจะตำมันมันเรื่องของเขา นี่ไง สิ่งนั้นมันเป็นประโยชน์กับใคร

แต่หลวงตาท่านสอน ชักฟีนออก ชักฟีนออก

เวลาท่านเขียนประวัติหลวงปู่มัน ท่านบอกเขียน ๗๕ เปอร์เซ็นต์เท่านั้นนะ เวลาหลวงปู่มันท่านออกทำคุณงามความดี มันก็มีคนทิ่มคนตำทั้งนั้นนะ หนีมาจากอุปถัมภ์ หนีมาตลอดเพราะอะไร

เพราะเขาจะให้ป็นเจ้าอาวาส เขาจะให้ยศถาบรรดาศักดิ์ ท่านหนีๆ แต่พวกที่ยศถาบรรดาศักดิ์ว่าสิ่งนี้มีคุณๆ จะยึดเยียดให้ท่าน ท่านไม่เอา แล้วเวลาท่านเอาอะไร เอาอยู่ในป่า เติบงกรรม นั่งสมาธิภาวนา แสวงหาความจริงใจของท่าน

เวลาแสวงหาความจริงใจของท่าน เพราะความจริงใจของท่านมันเป็นความจริง ความจริงเฉพาะในใจของท่าน แล้วเวลาลูกศิษย์ลูกหามา ท่านพยายามเป่ากระหม่อมๆ ครูบาอาจารย์ลูกศิษย์หลวงปู่มันเป็นพระอรหันต์เยอะแยะเลย แล้วหลวงปู่มันท่านกระทำมาด้วยความป็นจริงของท่าน

คนทำงานด้วยความชำนาญชำนาญถ่ายทอดวิชาการได้ง่ายนะ คนทำงานไม่เป็น
อยากจะถ่ายทอดๆ มันจะไปถ่ายทอดอะไรละ

นี่ไง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสร้างบุญกุศลของท่านมา ท่านมีสติปัญญาของท่าน
ท่านทำตัวของท่านก่อน นี่ไง สิ่งที่ว่าประโยชน์ตนแล้วจะเป็นประโยชน์คนอื่นไง ประโยชน์
ตนต้องให้มันได้ก่อนไง ถ้าประโยชน์ตนมันไม่มีพื้นไม่มีไฟ ไม่มีอิฉาวิชา ไม่มีสิ่งใดเข้าไปเจือ
ปน สิ่งนั้นเป็นธรรมๆ พอเป็นธรรมๆ ขึ้นมา เวลาจะสร้างธรรมทายาท ท่านก็สังเกต

คุณ หลวงปู่เจี๊ยะท่านเล่าให้ฟัง “มันจะมีคนหนึ่ง บุคคลคนหนึ่งเหมือนท่านเจี๊ยะ แต่
ไม่ใช่ท่านเจี๊ยะ นั้นนะจะดีทั้งภายนอกภายใน”

เวลาหลวงตาท่านไป เจียบกริบเลย ไม่พูดถึงเลย แต่ถ่ายทอดๆ พอถ่ายทอด เวลาครูบา
อาจารย์ สมัยหลวงตาท่านพูด ถ้าใครอยากเห็นหลวงปู่มั่นให้ไปวัดป่าบ้านตาด ท่านทรงธรรม
ทรงวินัย พยายามรักษาไว้เพื่อสร้างศาสนทายาทๆ นี่สร้างผู้นำ นี่ไง เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็น
จริงนะ ถ้าใครทำได้จริงมันถ่ายทอดได้ จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง

แต่ใจเป็นขี้ มีแต่ขยะ จะถ่ายทอดให้ใคร ถ่ายทอดแต่ขยะ สารพิษ ทำให้สังคม ไร่นาสวน
มีแต่สารพิษ แล้วก็ว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมๆ

สิ่งนั้นเป็นธรรมมันเป็นสัจจะเป็นความจริง ไม่มีใครไปยุไปแหย่มันนะ ธรรมชาติมันก็
กำจัดตัวมันเอง ธรรมชาติมันก็สร้างประโยชน์อยู่แล้ว สัจธรรมธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นธรรมชาติๆ แต่ใครเป็นผู้รู้ ใครเป็นผู้ค้นคว้าละ

ธรรมชาติจะปรับปรุงตัวมันเอง สร้างสิ่งที่ดีงามขึ้นมา ฟังธรรมๆ แต่หัวใจเรามีแต่กิเลสใจ
มีแต่สารพิษใจ เราถึงพยายามค้นคว้ารักษาเพื่อประโยชน์กับใจดวงนี้ เอวัง